

นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์

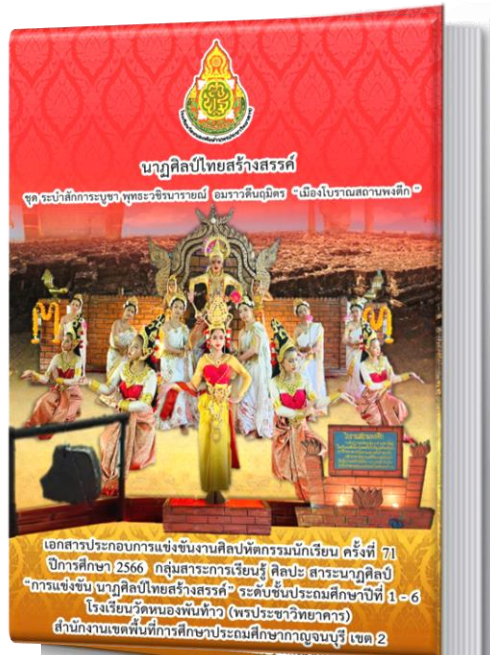
ชุด ระบายสักการะบูชา พุทธระวชิรนาเรายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71
ปีการศึกษา 2566 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ศึกษานาฏศิลป์
“การแข่งขัน นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6
โรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์”
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6
ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

พิมพ์ครั้งที่ 1 พุทธศักราช 2566 จำนวน 5 เล่ม

ผู้จัดทำข้อมูล นางสาวจุฑาทิพ กาญจนประดิษฐ์

คณะกรรมการผู้สร้างสรรค์ผลงาน

นางสาวมนตรา ยังสบาย	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวจุฑาทิพ กาญจนประดิษฐ์	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวธรรมจารี เรือนทองดี	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวสุพัตรา จิณแพทย์	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวอรพรรณ ผาปาน	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวชนิษฐา แยมสวน	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวเพชรณรินทร์ เริ่มกุลชัย	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นางสาวกรรณิการ์ เนื้อแดงเย็น	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
นักเรียนชมรมดนตรีและนาฏศิลป์ไทย	ผู้ทำการแสดง

โรงเรียน วัดหนองพันท้าว(พรประชาวิทยาการ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โทร. 061-5361499

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

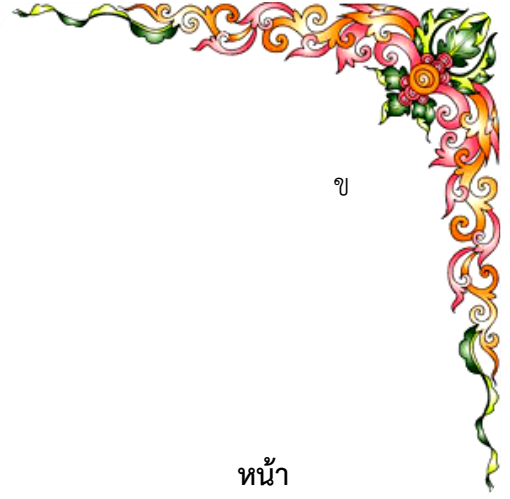
คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการแข่งขันงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันประเภท นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์การแสดง ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

คณะผู้สร้างสรรค์ได้เรียบเรียงเนื้อหาเกี่ยวกับกรอบแนวคิดการสร้างสรรค์ การแสดง ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก” ประกอบไปด้วย แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง กรอบแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานตามขั้นตอนโดย การกำหนดลักษณะและรูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกายอุปกรณ์ประกอบการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง และการประดิษฐ์ทำรำประกอบการแสดง คณะผู้สร้างสรรค์ หวังว่าเอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 การแสดง ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก” จะเป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ กรอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์การแสดง หากท่านผู้เชี่ยวชาญมีข้อชี้แนะหรือคำแนะนำต่างๆ ผู้เขียนยินดีรับฟังข้อคิดเห็นด้วยความเคารพเพื่อนำไปปรับปรุงการแสดงให้เกิดคุณภาพมากยิ่งขึ้น และสุดท้ายนี้ ขอขอบคุณคณะทีมงานทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนวัดหนองพันท้าว(พรประชาวิทยาคาร) คุณหน่วยวัดหนองพันท้าว (หนองโตนด) ต.พงตึก อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี วัดดงสัก ต.พงตึก อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย จ. เชียงใหม่ สำหรับฉากและอุปกรณ์การแสดง ห้องเครื่องร้านศิริอาภรณ์ ออกแบบเครื่องแต่งกายเครื่องประดับและชุดการแสดง บริษัทสานเสียงสตูดิโอ (Sansieng Studio) คุณพล (Salem MarshallStudio) คุณชินชญา แยมสวน ฝ่ายเทคนิค ถ่ายทำภาพเสียงและวิดีโอ (Bombie Pix'S Studio) ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ มนตรา ยังสบาย ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองพันท้าว คณะครูและผู้บริหารทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนตลอดมาขอขอบคุณ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี สภาวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพงตึก อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แหล่งอารยธรรมโบราณสถานพงตึก เพื่อสร้างสรรค์การแสดงใน การประกวดนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก” ขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

คณะผู้สร้างสรรค์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง	3
กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง	4
การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานตามขั้นตอน	5
แนวคิดในการสร้างสรรค์รูปแบบการแสดง	6
แนวคิดในการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบการแสดง	8
แนวคิดในการสร้างสรรค์ดนตรีประกอบการแสดง	13
สรุปผลการดำเนินงาน/อภิปรายผลการดำเนินงาน	14
บรรณานุกรม	18
ภาคผนวก	21

ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์
โรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)

ชุด ระบายสักการะบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร

“เมืองโบราณสถานพงดึก”

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สารนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์
โรงเรียน วัดหนองพันท้าว(พรประชาวิทยาการ)
ชุด ระเบียบการระบุงษา พุทธะวชิรณารายณ์ อมรราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก ”

นวัตกรรมการแสดงนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ชุด ระเบียบการระบุงษา พุทธะวชิรณารายณ์ อมรราวดีนฤมิตร

“เมืองโบราณสถานพงตึก ”

คณะผู้สร้างสรรค์ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ศึกษาหลักฐานการขุดพบโบราณสถานและโบราณวัตถุ สมัยทวารวดี แหล่งอารยธรรม ซึ่งมีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒ จากการลงพื้นที่สำรวจ “อุทยานทวารวดีพงตึก” พิพิธภัณฑ์ทวารวดีพงตึก ณ วัดดงสัก สอบถามจากบุคคลผู้รู้ในท้องถิ่น จากห้องสมุด และสืบค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ต เก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผล
 - พิธีการสักการบูชา องค์พระนารายณ์สี่กรสลักศิลา ตะเกียงโรมันสำริด
 - ลักษณะเครื่องแต่งกายจากภาพสลักจากศิลา (ยุคทวารวดี)
 - เครื่องดนตรีที่ใช้ในยุคทวารวดี
 - รูปพระพิมพ์ดินเผาสมัยทวารวดี ความงามของรูปปั้นพระพุทธรูป (อมราวดี) นำมาออกแบบลีลาท่ารำ
- กำหนดนวัตกรรมการแสดงนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ชุด ระเบียบการระบุงษา พุทธะวชิรณารายณ์ อมรราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก ”
 - แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง
 - กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง
 - การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานตามขั้นตอน
 - แนวคิดการกำหนดรูปแบบและลักษณะการแสดงกระบวนการออกแบบลีลาท่ารำ
 - แนวคิดในการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบการแสดง
 - แนวคิดในการสร้างสรรค์ดนตรีประกอบการแสดง

แรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง

ชุด ระบายสักการบูชา พุทธะวชิรณารายณ์ อมราวดีนถมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

โบราณสถานพงตึก แคว้นอารยธรรมโบราณ จากอดีตถึงปัจจุบัน ในสมัยทวารวดี เป็นผลงานนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ที่สื่อสะท้อนเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม ในยุคสมัยทวารวดี สถานที่ซึ่งเคยเจริญรุ่งเรืองมากเมื่อสมัยหลายพันปีมาแล้ว สันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียแบบคุปตะ ชาวเมืองนับถือ ศาสนาพุทธและพราหมณ์ ฮินดู มีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒ มีหลักฐานการขุดพบโบราณวัตถุสมัยทวารวดีเป็นจำนวนมาก ได้แก่ พระนารายณ์สี่กรสลักจากศิลา พระพุทธรูปสำริด รูปพระพิมพ์ดินเผาสมัยทวารวดี พระพุทธรูปฝีมือช่าง “อมราวดี” ตะเกียงทองโรมันสำริด เครื่องปั้นดินเผา ภาชนะดินเผา ดอกบัวทอง ระฆังหิน ฯลฯ

ปัจจุบันโบราณวัตถุบางส่วนที่ขุดพบ นำไปเก็บไว้ที่ วัดดงสัก ตำบลพงตึก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี บางส่วนอยู่ที่ [พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร](#) ที่กรุงเทพฯ

จากแรงบันดาลใจดังกล่าว ผนวกกับจินตนาการของผู้คิดประดิษฐ์ เป็นจุดเริ่มต้นแห่งการสร้างสรรค์ผลงาน ระบายโบราณคดีชุดนี้ขึ้น โดยถ่ายทอดตำนานเมืองโบราณผ่านหลักฐานการค้นพบโบราณวัตถุในยุคทวารวดี ซึ่งมีสัญลักษณ์ที่สำคัญคือ พระนารายณ์สี่กรสลักจากศิลา ความงามของรูปปั้นพระพุทธรูป (อมราวดี) ภาพสลักจากศิลา (ยุคทวารวดี) และตะเกียงทองโรมันสำริด ซึ่งเป็นตัวแทนของการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ที่มีคุณค่าและเป็นที่ยึดถือของ “เมืองโบราณสถานพงตึก” เป็นความภาคภูมิใจของ ชาวตำบลพงตึก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และประวัติศาสตร์ชาติไทยเป็นอย่างยิ่ง

คำว่า"พงตึก"และพงตึกในอดีต

"พงตึก" แต่เดิมเป็นชื่อของหมู่บ้านแห่งหนึ่งในเขตตำบล ลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี หมู่บ้านนี้ตั้งอยู่ทางฝั่งขวา ของแม่น้ำแม่กลอง คำว่า "พงตึก" พอสันนิษฐานจากคำบอกเล่าของคน รุ่นเก่าที่อาศัยในบริเวณนี้ได้เล่าว่า ในสมัยก่อนที่ริมแม่น้ำบริเวณ ตลาดพงตึก มีฐานสิ่งก่อสร้างที่เป็นศิลาแลงมีลักษณะเป็นแนวยาว คล้ายฐานของอาคารที่กว้างใหญ่ อีกทั้งตลอดสองฝั่งแม่น้ำ จะเต็มไปด้วยกองกองหญ้ามากมาย จากข้อมูลเหล่านี้ จึงเป็นที่มาของ คำว่า "พงตึก" ส่วนเหตุผลอีกประการหนึ่งที่พอจะนำ มาอ้างอิงประกอบ กันได้ก็คือข้อความบางตอนจากหนังสือนิราศพระแท่นดงรังของสามเณรกลิ่นที่เขียนไว้

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง

ชุด ระบายสักการบูชา พุทธระวีรนาเรียมน์ อมราวดีนถุมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

รูปแบบการแสดงประกอบด้วย

นักแสดงจำนวน 16 คน แบ่งเป็น นักแสดงชาย 5 คน นักแสดงหญิง 11 คน เดินออกมาเป็นขบวนเสด็จองค์พระนารายณ์สี่กร เพื่อน้อมถวายแสดงความเคารพและรำลึกการบูชา ใช้เวลาแสดง 11 นาที

การออกแบบท่ารำโดยใช้กระบวนการทางนาฏศิลป์ไทย

โดยแบ่งการแสดงออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

ช่วงที่ 1 พระนารายณ์ทรงสถิต นำเสนอให้เห็นถึง การอัญเชิญองค์พระนารายณ์สี่กรศิลา ทรงสังข์ จักรธรณี ดอกบัวคทาตามแบบภารตนาฏยัมของอินเดียแต่เดิม โปรดเสด็จลงมาเป็นศิริมงคล ณ เทวสถานเมืองโบราณสถานพงตึก

ภาพประกอบที่ 1 พระนารายณ์ทรงสถิต
ที่มา: สำเนาภาพจากวิทยุสาธิต แยมสวน

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ช่วงที่ 2 เกลิมฉลองศรัทธา แด่องค์พระนารายณ์สี่กรศิลา
 นำเสนอให้เห็นถึง ลีลาการรำยรำถวายดอกบัวที่อ่อนช้อยสวยงาม เพื่อน้อมถวายสักการะบูชา แสดงความเคารพ
 พุทธะวชิรนารายณ์ ซึ่งดอกบัวเป็นไม้มงคลมีชาติกำเนิดทิพย์ เปี่ยมด้วยคุณค่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์
 และพลังแห่งการสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 2 เกลิมฉลองศรัทธา แด่องค์พระนารายณ์สี่กรศิลา
 ที่มา: สำเนาภาพจากขนิษฐา แยมสวน

ช่วงที่ 3 พระนารายณ์แปลงกาย อำนวยพรแต่ความสำเร็จ

อุทยานarium แห่งองค์ศรีนารายณ์ยะเฑาะ อมราวดีนฤมิตร เสด็จลงมารำยรำ ลักษณะท่วงท่ามีกลิ่นอายอารยธรรมอันรุ่งเรืองของอาณาจักรทวาราวดี ดินแดนแห่งเมืองโบราณ ผู้เสนอให้การรำยรำที่นำความงามของนาฏศิลป์ไทยมาผสมผสานกับนาฏศิลป์อินเดีย เกิดเป็นลีลาที่สมบูรณ์ด้วยคุณค่าของศิลปะการแสดงไม่ซ้ำใคร ให้เหมาะสมสวยงามและสอดคล้องกับการแสดง

ภาพประกอบที่ 3 พระนารายณ์แปลงกาย อำนวยพรแต่ความสำเร็จ

ที่มา: สำเนาภาพจากชนิษฐา แยมสวน

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ญานบารมีแห่งองค์ศรีนารายณ์ยะเฑาะ อมราวดีนฤมิตร เสด็จลงมาร่ายรำ

ภาพประกอบที่ 4 องค์ศรีนารายณ์ยะเฑาะ อมราวดีนฤมิตร อำนวยพรแต่ความสำเร็จ

ที่มา: สำเนาภาพจากชินชฐา แยมสวน

ภาพประกอบที่ 5 ขบวนเสด็จ องค์พระนารายณ์สี่กร เพื่อน้อมถวายแสดงความเคารพและร่ายรำสักการบูชา

ที่มา: สำเนาภาพจากชินชฐา แยมสวน

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

แนวคิดในการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกาย

ชุด ระเบียบการบูชา พุทธะวชิรนาเรายณ์ อมราวดีนถมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

จากการผสมผสานทั้ง 2 อารยธรรม ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้ออกแบบเครื่องแต่งกายขึ้นมาใหม่ โดยใช้เครื่องแต่งกายแบบ นาฏศิลป์ไทยและแบบนาฏศิลป์อินเดีย มาประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยในปัจจุบันอย่างสวยงาม และเหมาะสมกับชุดการแสดง การแต่งกายและเครื่องประดับในการแสดงมีทั้งหมด 3 รูปแบบได้แก่

รูปแบบที่ 1 เครื่องทรงองค์พระนารายณ์สี่กรศิลาและองค์ศรีนารายณ์ยะเทวา

เครื่องทรงองค์พระนารายณ์สี่กรศิลาและเครื่องประดับ ประกอบด้วย

1. เสื้อบอดีสูทสีทองแขนยาวคอเต่า
2. ผ้ายกแขก (เชือกรัดเอว)
3. มงกุฎพระนารายณ์
4. เข็มขัด ห้อยหน้าปะเก็น
5. สร้อยสังวาล
6. ชุดสร้อยคอ
7. ต่างหู
8. ต้นแขน
9. ข้อมือ
10. ข้อเท้า

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

รูปแบบที่ 1 เครื่องทรงองค์พระนารายณ์สี่กรศิลาและองค์ศรีนารายณ์ยะเทวา

เครื่องทรงองค์ศรีนารายณ์ยะเทวาและเครื่องประดับ ประกอบด้วย

1. เสื้อบอดีสูทสีทองแขนยาวคอपाต
2. เกาะอกสีแดง
3. ผ้ากลายไทยสีเหลือง
4. ผ้าคล้องแขน (เชือกรัดเอว)
5. กระจิงหน้า หัวองค์ศรีนารายณ์ยะเทวา
6. มวยผมมอญประดับเครื่องประดับ อูบะห้อยหน้าองค์ศรีนารายณ์ยะเทวา
7. กรองคอปะเก็น
8. ต่างหู
9. สร้อยสังวาลย์
10. เข็มขัด ห้อยหน้าปะเก็น
11. ต้นแขน ข้อมือ

รูปแบบที่ 2 สักการบูชาพุทธระวชิรนารายณ์

การอัญเชิญองค์พระนารายณ์สี่กรศิลา เสด็จลงมาเป็นศิริมงคล ณ เทวสถานเมืองโบราณสถานพงตึกและเฉลิมฉลองศรัทธา แต่ องค์พระนารายณ์สี่กรศิลา ใช้เครื่องแต่งกายนาฏศิลป์อินเดียในสมัยคุปตะและสมัยปาละทั้งนักแสดงชายและหญิง

เครื่องแต่งกายฝ่ายชายและเครื่องประดับ ประกอบด้วย

1. ผ้ารัดเอวปักดิ้น
2. กางเกงสีทองขำจัมผ้าแขก
3. ผ้าลายไทยห้อยหน้า
4. มงกุฎชาย อุบะสามชายห้อยหน้า
5. สร้อยคอ
6. ต่างหู
7. ต่างหู
8. เข็มขัด
9. ต้นแขน
10. ข้อมือ
11. ข้อเท้า

รูปแบบที่ 2 สักการบูชาพุทธะวชิรนาเรียม

เฉลิมฉลองศรัทธา แด่องค์พระนารายณ์สี่กรศิลา ใช้เครื่องแต่งกายนาฏศิลป์อินเดียในสมัยคุปตะและสมัยปาละ
ทั้งนักแสดงชายและหญิง

เครื่องแต่งกายฝ่ายหญิงและเครื่องประดับ ประกอบด้วย

1. ผ้าสำหรับปักดินสีขาวทอง
2. มงกุฎปะเก็น มวยผมกล้วยหอมตัดดอกกุหลาบ
3. ดอกบัวหลวงประดับศิระชะ
4. ชูสร้อยคอ ต่างหู
5. บินดิ ที่ติดหน้าผาก
6. สร้อยสังวาลย์
7. เข็มขัด
8. ต้นแขน
9. กำไลข้อมือ

รูปแบบที่ 3 อมราวดีนฤมิตร

ใช้เครื่องแต่งกายมอญทวารวดีผสมผสานกับการนุ่งผ้าพื้นเมืองของไทย

อมราวดีนฤมิตร มอญทวารวดี

เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับประกอบด้วย

1. เสื้อบอดีสูทสีเนื้อแขนยาวคอปิด เกาะอกสีแดง
2. ผ้ายกลายไทยสีแดง ผ้าคล้องแขน (เชือกรัดเอว)
3. กระจังหน้าทวารวดี
4. มวยผมมอญประดับเครื่อง อุบะดอกไม้ห้อยหน้า
5. กรองคอปะเก็น ต่างหูทวารวดี
6. สร้อยสังวาลย์
7. เข็มขัดปะเก็น
8. ต้นแขน ทวารวดี
9. ซ้อมือ

ออกแบบฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดง

ชุด ระบายสักการะบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”
เมืองโบราณสถานที่สร้างด้วยอิฐและศิลาแลง ประวัตินั้นหินศิลา ระฆังหิน(กังสดาล)
ถื่นทวารวดี อุปกรณ์ประกอบในดนตรีทางพิธีกรรมทางศาสนายุคก่อนที่อารยธรรมอินเดีย

ฉาก ณ เทวสถานเมืองโบราณสถานพงตึก

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

อุปกรณ์ สัญลักษณ์ในการสักการบูชาพระนารายณ์สี่กร

1. ศาสดราวุธในสี่พระกร ของพระนารายณ์ ทรงสังข์ จักรธรณี ดอกบัว คทา

2. ตะเกียงโรมันสำริด ฝาเปิดหล่อเป็นรูปพระพิกตร์เทพเจ้าซิเลนัส (Silenus) ด้ามหล่อเป็นลายใบปาล์มและปลาโลมา 2 ตัว หันหน้าเข้าชนกัน หล่อขึ้นที่เมืองอเล็กซานเดรีย ประเทศอียิปต์ ราวก่อนพุทธศตวรรษที่ 6

3. แท่นหินประดับด้วยเชิงเทียนดอกบัว 5 ซ่อ

อุปกรณ์ สัญลักษณ์ในการสักการบูชาพระนารายณ์สี่กร

4. ดอกบัวทิพย์

5. พวงมาลัยดอกดาวเรือง

6. เครื่องถวายพานดอกไม้ ชูตเครื่องหอมกำยาน

แนวคิดในการสร้างสรรค์ทางด้านดนตรีประกอบการแสดง

ชุด ระเบียบการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

คณะผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์บทเพลงที่ใช้ประกอบการแสดง ชุด ระเบียบการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก” เพื่อเกิดความสุขรื่นเริงในแสดงตามกรอบแนวคิดการสร้างสรรค์งานดนตรีโดยการนำรูปแบบการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยมาผสมผสานวัฒนธรรมทางดนตรีของอินเดียได้ มีทำนองแบบมอญและเขมร ประกอบกับจังหวะที่ผสมกลมกลืนกับลีลาทำรำที่อ่อนช้อยงดงาม

ดนตรีและทำนองเพลงประกอบการแสดง กำหนดออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

- ช่วงที่ 1 เป็นการสร้างสรรค์บทประพันธ์ที่แต่งขึ้นมาใหม่ บทกลอนเกริ่นนำการแสดง บรรเลงเครื่องดนตรีร่วมสมัย ผสมผสานกับดนตรีไทย
- ช่วงที่ 2 และช่วงที่ 3 สร้างสรรค์ดนตรีโดยการนำรูปแบบการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยมาผสมผสานวัฒนธรรมทางดนตรีของอินเดียได้
- ช่วงที่ 4 เป็นทำนองเพลงแบบมอญและเขมร ประกอบกับจังหวะที่ผสมกลมกลืนกับลีลาทำรำที่อ่อนช้อยงดงาม

โดยดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงในครั้งนี้ ได้รับการอนุเคราะห์จากหน่วยงานสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอันได้แก่

ผู้ประพันธ์บทกลอนเกริ่นนำการแสดง นางมณวิภา ลอยเจริญ (รูปบทประพันธ์ขึ้น)

ผู้อ่านบทกลอน

นายประภาส ทองมีสิทธิ์

ดนตรีประกอบการแสดง

เจ้าของผลงานศิลปะปะนิพนธ์ คณะศิลปปะนาฏดุริยางค์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และ นาฏยศาลา รุ่นละครเล็ก

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

สรุปผลการดำเนินงาน/อภิปรายผลการดำเนินงาน ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

จากการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก” แคว้นอารยธรรมโบราณ จากอดีตถึงปัจจุบัน จากการศึกษาจากหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง คือ หนังสือเอกสารจากห้องสมุด เว็บไซต์ และบุคคลที่มีความรู้ในท้องถิ่น พบว่า หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของเมืองโบราณสถานพงตึก มีทั้งหมด 3 แห่ง คือ โบราณสถานพงตึก “อุทยานทวารวดีพงตึก” โบราณสถานหมายเลข 1 , โบราณสถานหมายเลข 2 และ พิพิธภัณฑสถานทวารวดีพงตึก ณ วัดดงสัก โบราณวัตถุที่ขุดพบที่บ้านพงตึก คือ ตะเกียงโรมันสำริด พระนารายณ์สี่กรสลักจากศิลา ขวานหิน ลูกปัด ภาชนะดินเผา เครื่องปั้นดินเผา ดอกไม้ทองหม้อดินเผา ภาชนะรูปหอกเหลี่ยม และพระพุทธรูปประทับนั่งเล็กๆ รูปพระพิมพ์ดินเผาสมัยทวารวดี พระพุทธรูปฝีมือช่าง “อมราวดี” ฯลฯ

ผลอภิปรายข้อเสนอแนะ

เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์การแสดง ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก” ประกอบไปด้วย แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง กรอบแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานตามขั้นตอนโดย การกำหนดลักษณะและรูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกายอุปกรณ์ประกอบการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง และการประดิษฐ์ทำรำประกอบการแสดง ควรหาโอกาสไปศึกษาแหล่ง [พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร](#) ที่กรุงเทพฯ เพื่อจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก็บรวบรวมอยู่และควรศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ตั้งของเมืองโบราณสมัยทวารวดี ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะอินเดียแบบคุปตะได้แก่เมืองราชบุรีและเมืองนครปฐม เมืองที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมสำคัญบนเส้นทางจากประเทศอินเดียสู่ดินแดนทางตะวันออกด้วย เพื่อสร้างสรรค์การแสดงใน การประกวดนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

บรรณานุกรม

ผุสดี หลิมสกุล. 2557. ราเดียวมาตรฐานตัวนาง. 23 ตุลาคม, 2559, ศกุนตลาทรงเครื่อง:เข้าถึงข้อมูลจาก https://www.youtube.com/watch?v=รจนา_สุนทรานนท์_2547.

การอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน คณะนาฏศิลป์ และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์. วงเดือน สุขบาง. 2526.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. [สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2558]

สิทธา พินิจภูวดล. (2542). **คู่มือนักแปลอาชีพ.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด.

สัญญาวี สายบัว. (2550). หลักการแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. [สืบค้นวันที่ 25 พฤษภาคม 2558].

จาก <http://www.arts.su.ac.th/research/mainresearch/Proceeding/Supakan.pdf>

ศยามล ศรีสุวรรณศรี. (2553). การแปลนวนิยายในวรรณกรรมชุดนาร์เนียเรื่อง **ตู้พิศวงและผจญภัยโพ้นทะเล เป็นภาษาไทย.**

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุคคลานุกรม

พระครูจริยาภิริติ เจ้าอาวาสวัดดงสัก (ประวัติวัดดงสัก)

นายจเร แยมพยนต์ (บ้านนายมา) หมู่ 4 ต.พงตึก อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี : วันที่ 18 สิงหาคม 2560

เอกสารอ้างอิง

หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น : เรื่องโบราณสถานพงตึก

โรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)

โครงการประวัติศาสตร์ เรื่อง โบราณสถานพงตึก อารยธรรมแห่งทวารวดี

วิถีทัศน์ ค้นถ่อง ส่องไทย รายการค้นถ่องส่องไทย เส้นทางมรดกวัฒนธรรม ทวารวดี

กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมศิลปากร โทร 0-2222-0934, 0-2224-2050

<http://www.oknation.net/blog/voranai>

pongtuk@hotmail.com

<http://www.thaveechaiphaphum.com>

ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์
โรงเรียน วัดหนองพันท้าว(พรประชาวิทยาการ)

ชุด ระเบียบการระบอบบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก ”

การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

อำนวยการแสดงโดย

นางสาวมนตรา ยังสบาย

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)

ควบคุมการฝึกซ้อมโดย

1. นางสาวจุฑาทิพ กาญจนประดิษฐ์	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
2. นางสาวธรรมจารี เรือนทองดี	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
3. นางสาวสุพัตรา จิณแพทย์	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
4. นางสาวอรพรรณ ผาปาน	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
5. นางสาวณิชชฎา แยมสวน	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
6. นางสาวเพชรณรินทร์ เริ่มกุลชัย	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)
7. นางสาวกรรณิการ์ เนื้อแดงเย็น	ครูโรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาการ)

รายชื่อผู้แสดง นักเรียนชมรมดนตรีและนาฏศิลป์ไทย

1. เด็กชายวิระพัฒน์ ศรีพราย	11. เด็กหญิงรภัษวัล สุขเจริญ
2. เด็กชายวุฒิกุล คำท้าว	12. เด็กหญิงพิรุฬห์ธาร อมรจารุสิริ
3. เด็กชายทินกร บุญแก้ว	13. เด็กหญิงไอรดา สนธิ
4. เด็กชายกรวิชัย สีนิล	14. เด็กหญิงพัชรพรรณ อยู่สถิตย์
5. เด็กหญิงจิรัชยา ช้างพลาย	15. เด็กชายนิรุทธ์ จันทร์ป้อม
6. เด็กหญิงจินตนา เชียงฉิน	16. เด็กหญิงสุทาทิพย์ ทองสาย
7. เด็กหญิงรัชติกาญจน์ เข้มแข็ง	
8. เด็กหญิงปาไลตา วงศ์สุวรรณ	
9. เด็กหญิงชลธิชา เลี่ยมยองใย	
10. เด็กหญิงณัฐธิดา เชียงจิ่ง	

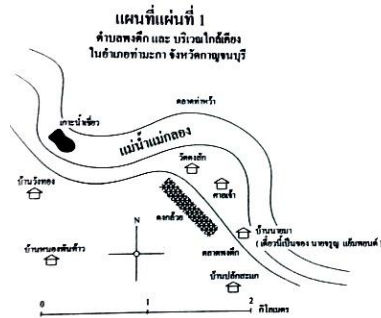

ลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลประวัติความสำคัญของ เมืองโบราณสถานพงตึก
 “อุทยานทวารวดีพงตึก” หลักฐานของการเป็นแหล่งชุมชนทางประวัติศาสตร์

แผนที่ ที่ตั้งโบราณสถานพงตึก

ปูชนียสถานฐานอาคาร ก่อด้วยศิลาแลงเป็นรูปวงกลม “เสาขุน” ล้อมรอบอาคาร

ซากโบราณสถานฐานสี่เหลี่ยมหรือวิหาร

ลานระฆังหิน บริเวณโบราณสถาน

ลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลประวัติความสำคัญของ เมืองโบราณสถานพงตึก
สำรวจพิพิธภัณฑ์ทวารวดีพงตึก ณ วัดดงสัก

ตะเกียงโรมันสำริด
ขุดพบที่เตาเผา พงตึก กาญจนบุรี

เครื่องปูนปั้นดอกไม้ทอง หม้อดินเผา ภาชนะรูปหกเหลี่ยม ขวานหิน ลูกปัด ภาชนะดินเผา

เอกสารประกอบการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ “การแข่งขันนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

ลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลประวัติความสำคัญของ เมืองโบราณสถานพงตึก

รูปปั้นพระนารายณ์ สลักจากศิลา สมัยทวารวดี อายุนับพันปี
พิพิธภัณฑทวารวดีพงตึก ณ วัดดงสัก

ไหว้ขอพรองค์พระนารายณ์สี่กรศิลา

ลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลประวัติความสำคัญของ เมืองโบราณสถานพงตึก
 ศึกษาลักษณะท่าทางของ พระพิมพ์พระพุทธรูปประทับภายใต้สถูปพุทธคยา ศิลปะแบบทวารวดี
 เพื่อนำมาออกแบบลีลาท่ารำ

พระพุทธรูปสำริด ศิลปะอมราวดี

พระนเรศวรมหาราชประสูติที่วัดคงคาก

รูปพระพิมพ์ดินเผาสมัยทวารวดี พระพุทธรูปฝีมือช่าง “อมราวดี”
 พระพุทธรูปขนาดเล็กศิลปะแบบ “คุปตะ” หล่อด้วยสำริด

ฝึกซ้อมการแสดง
ชุด ระบายสีการบูชา พุทธะวชิรนารายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

ออกแบบเสื้อผ้า เครื่องประดับ อุปกรณ์ และฉากการแสดง
ชุด ระบุว่าสักการะบูชา พุทธระวีรนาถายณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

ซ้อมใหญ่ ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ถ่ายทำวิดีโอ
ชุด ระเบียบการบูชา พุทธะวชิรนาเรณีย์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”
วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2566

เบื้องหลังการถ่ายทำวิดีโอ
ชุด ระเบียบการบูชา พุทธะวชิรนาเรย์ณ์ อมราวดีนฤมิตร “เมืองโบราณสถานพงตึก”

